

Obyvatelia Slovenska a alternatívne teórie

29.09.2021

MEDIAN SK

metodika prieskumu

Veľkosť vzorky Celkom N = 1018 respondentov vo veku 18 a viac rokov

Termín zberu 31.08.2021 – 06.09.2021

Metóda zberu dát CAWI/CATI (70 %/30 %)

Výber respondentov kvótny výber

Vzorka je reprezentatívna pre populáciu SR 18 a viac rokov podľa kategórií:

- pohlavie
- vek
- vzdelanie
- kraj
- národnosť
- vek x vzdelanie
- veľkosť miesta bydliska
- minulé volebné správanie
- využívanie internetu

Reprezentativita

Reprezentativita dátového súboru bola primárne dosiahnutá plnením kvótného predpisu a dodatočným dovážením dát.

Realizátor a zadávateľ prieskum realizovala spoločnosť MEDIAN SK, s.r.o. exkluzívne pre Rozhlas a televíziu Slovenska (RTVS)

Publikácia pri publikácii je potrebné udávať zdroj: Exkluzívny prieskum pre RTVS

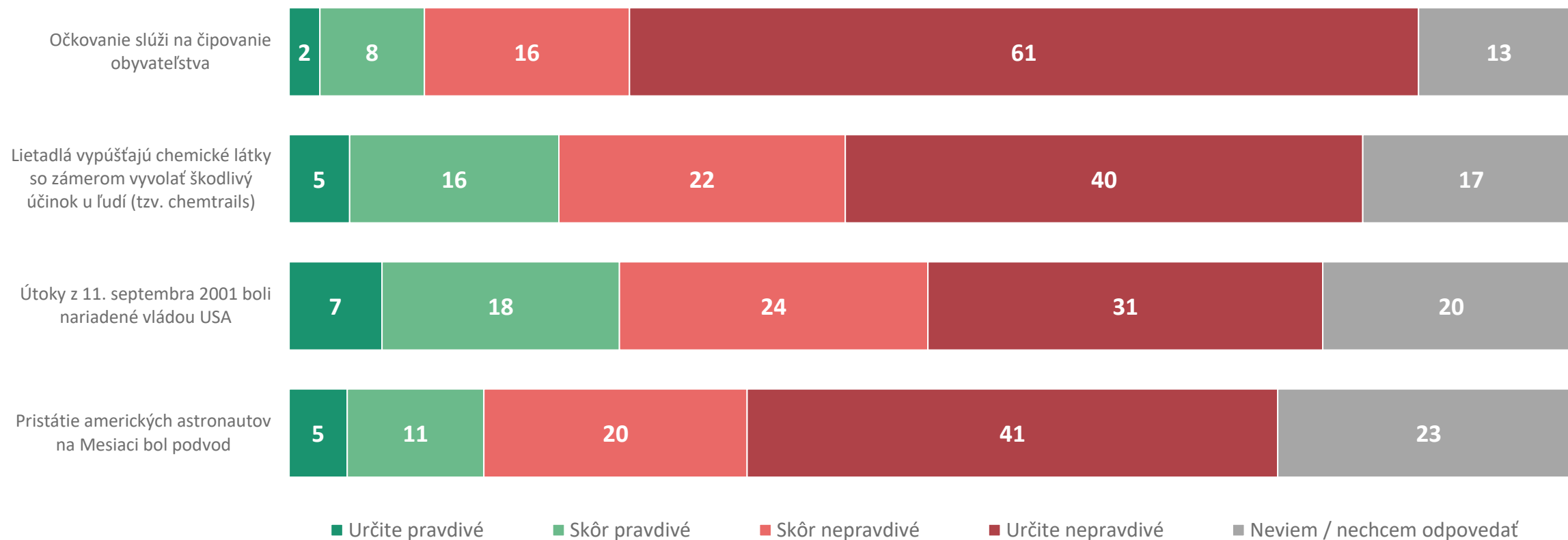
hlavné zistenia

- Viac ako 10 % opýtaných deklaruje, že očkovanie podľa nich slúži na čipovanie obyvateľstva. Teóriám o chemtrails dôveruje pätina dospelaj populácie, a štvrtina teórii o nariadení útokov na WTC vládou USA. **Aspoň dvom zo skúmaných alternatívnych teórií dôveruje 21 % obyvateľov Slovenskej republiky. V prípade týchto ľudí môžeme predpokladať, že majú väčšiu tendenciu dôverovať takýmto teóriám.**
- V porovnaní s celkovou populáciou a tými, ktorí nemajú sklon dôverovať alternatívnym teóriám, **nájdeme ľudí, ktorí majú sklon dôverovať alternatívnym teóriám, častejšie medzi ľuďmi vo veku 30 – 59 rokov, ale aj medzi ľuďmi s nižším dosiahnutým vzdelaním.**
- Z geografického hľadiska nájdeme **ľuďmi, ktorí majú tendenciu dôverovať alternatívnym teóriám, častejšie na strednom a východnom Slovensku.** Rovnako ich mierne častejšie nájdeme v menších obciach a mestách. **Ľuďmi, ktorí majú sklon veriť alternatívnym teóriám, nájdeme v porovnaní s celkovou populáciou, ale aj v porovnaní s tými, ktorí týmto teóriám neveria, častejšie medzi nezamestnanými.** Naopak len minimum z nich nájdeme medzi študentami.
- Spomedzi voličov jednotlivých politických strán **nájdeme ľudí, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, najmä medzi tými, ktorí deklarujú voľbu ĽSNS, ale častejšie aj medzi voličmi strán SMER alebo Republika.** Naopak týchto ľudí takmer vôbec nenájdeme v prípade voličov strán PS a SAS, respektíve KDĽ.
- Respondenti, ktorí **majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, mierne častejšie deklarujú v porovnaní s celkovou populáciou, že za najlepšie smerovanie pre našu krajinu považujú sociálnu demokraciu. Avšak výrazne častejšie v porovnaní s celkovou populáciou deklarujú, že za najlepšiu ideológiu považujú socializmus, respektíve komunizmus.**
- Okrem toho ľudia, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, v porovnaní s tými, ktorí im neveria, mierne častejšie deklarujú, že sa považujú za veriacich. Tí, ktorí neveria alternatívnym teóriám, výrazne častejšie deklarujú, že vnímajú pozitívne pápeža Františka (74 %). Naopak **medzi tými, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, nájdeme len 51 % tých, ktorí deklarujú pozitívne vnímanie súčasného pápeža.**
- **Ľudia, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, výrazne častejšie nie sú zaočkovaní ako tí, ktorí takýmto teóriám neveria.** Medzi ľuďmi, ktorí neveria alternatívnym teóriám, nájdeme len približne štvrtinu nezaočkovaných. Naopak medzi tými, ktorí týmto teóriám veria, nájdeme takmer dve tretiny nezaočkovaných.
- Prevažná väčšina tých, ktorí deklarujú, že sa dali alebo sa plánujú dať zaočkovať, tvrdí, že je to z dôvodu ochrany seba a svojej rodiny. Viac ako polovica sa dala zaočkovať najmä preto, aby sa mohli vrátiť k normálnemu životu bez obmedzení a približne štvrtina z dôvodu, aby mohli cestovať. V prípade 13 % opýtaných je dôvodom očkovania charakter ich práce. **Tí, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám a zároveň sú zaočkovaní, výrazne častejšie deklarujú, že tak urobili z dôvodu charakteru práce a mierne častejšie deklarujú, že ich presvedčila lotéria.**
- **Ľudia, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, v porovnaní s celkovou nezaočkovanou populáciou častejšie deklarujú, že sa nedali zaočkovať z dôvodu rýchlosti vyvinutia vakcíny, nedôvery voči farmaceutickým firmám alebo z dôvodu, že vakcíny podľa ich názoru obsahujú škodlivé látky.** Tí, ktorí nie sú zaočkovaní a zároveň neprejavujú dôveru alternatívnym teóriám, častejšie deklarujú strach z vedľajších účinkov alebo nemajú dostatok informácií.

názory na alternatívne teórie

alternatívne teórie I.

Viac ako 10 % opýtaných deklaruje, že očkovanie podľa nich slúži na čipovanie obyvateľstva. Teóriám o chemtrails dôveruje pätina dospelaj populácie, a štvrtina teórii o nariadení útokov na WTC vládou USA. Aspoň dvom z uvedených teórií dôveruje 21 % obyvateľov Slovenskej republiky. V prípade týchto ľudí môžeme predpokladať, že majú väčšiu tendenciu dôverovať takýmto teóriám.

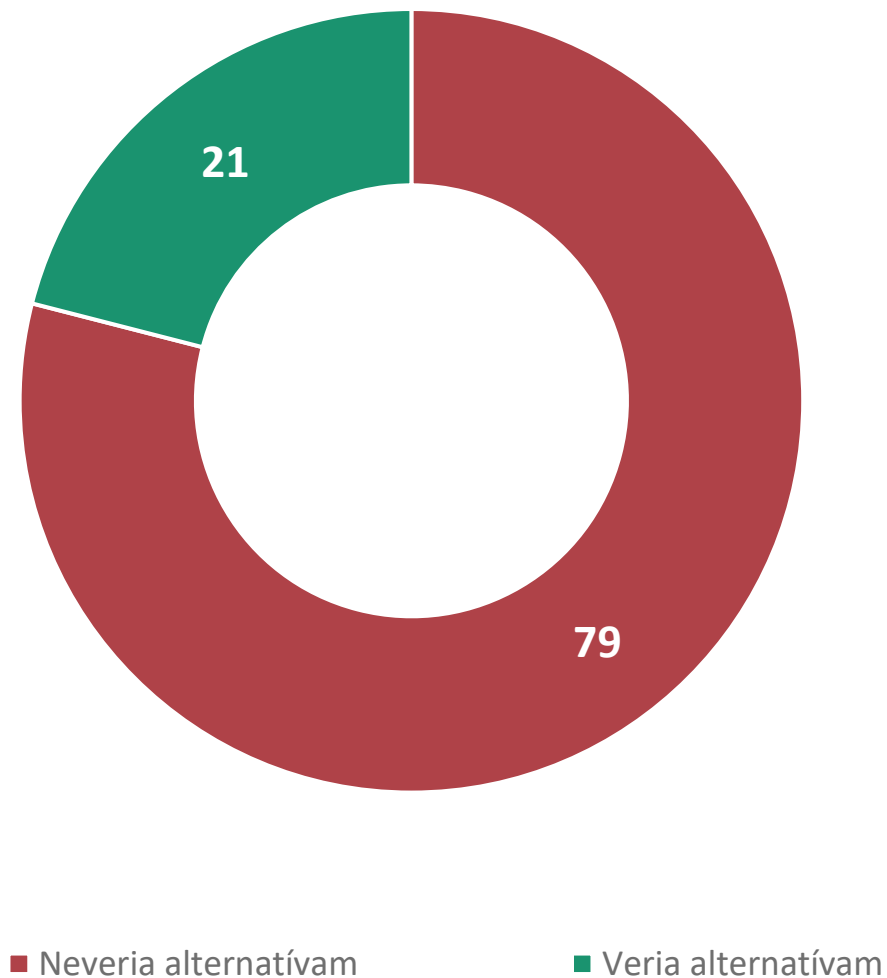
Q11: Teraz Vám prečítam niekoľko teórií/náborov. Ako veľmi sú podľa Vás tieto teórie/názory pravdivé alebo nepravdivé?

N = 1018 respondentov, % respondentov

alternatívne teórie II.

Ako sme už uviedli, aspoň dvom zo skúmaných teórií dôveruje 21 % obyvateľov Slovenskej republiky. V prípade týchto ľudí môžeme predpokladať, že majú väčšiu tendenciu dôverovať takýmto teóriám.

Približne pätina obyvateľov Slovenskej republiky má sklon veriť alternatívnym teóriám. Zo sociodemografického hľadiska ide častejšie o ľudí vo veku 30 – 59 rokov, ale aj o ľudí s nižším dosiahnutým vzdelaním.

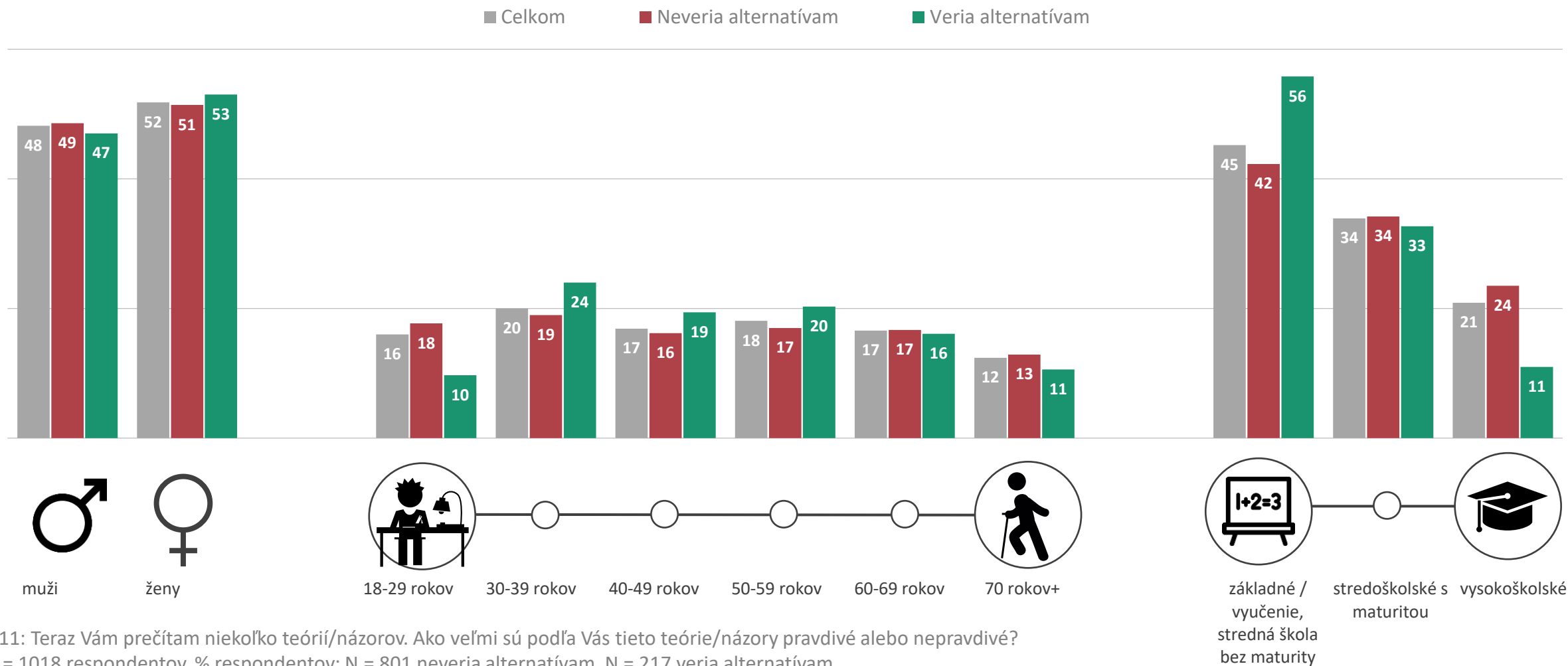
Q11: Teraz Vám prečítam niekoľko teórií/názorov. Ako veľmi sú podľa Vás tieto teórie/názory pravdivé alebo nepravdivé?

N = 1018 respondentov, % respondentov

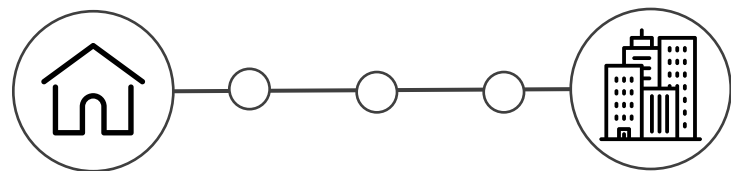
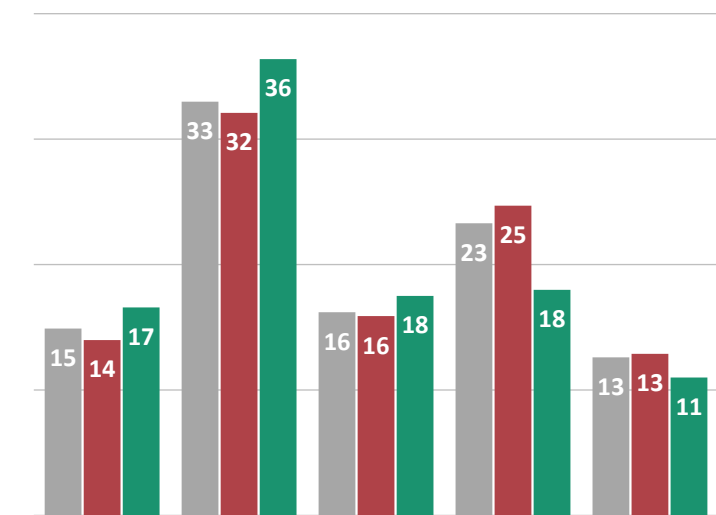
sociodemografia a preferencie

sociodemografia – veria/neveria alternatívnym teóriám I.

V porovnaní s celkovou populáciou a tými, ktorí nemajú sklon dôverovať alternatívnym teóriám, nájdeme ľudí, ktorí majú sklon dôverovať alternatívnym teóriám, častejšie medzi ľuďmi vo veku 30 – 59 rokov, ale aj medzi ľuďmi s nižším dosiahnutým vzdelaním.

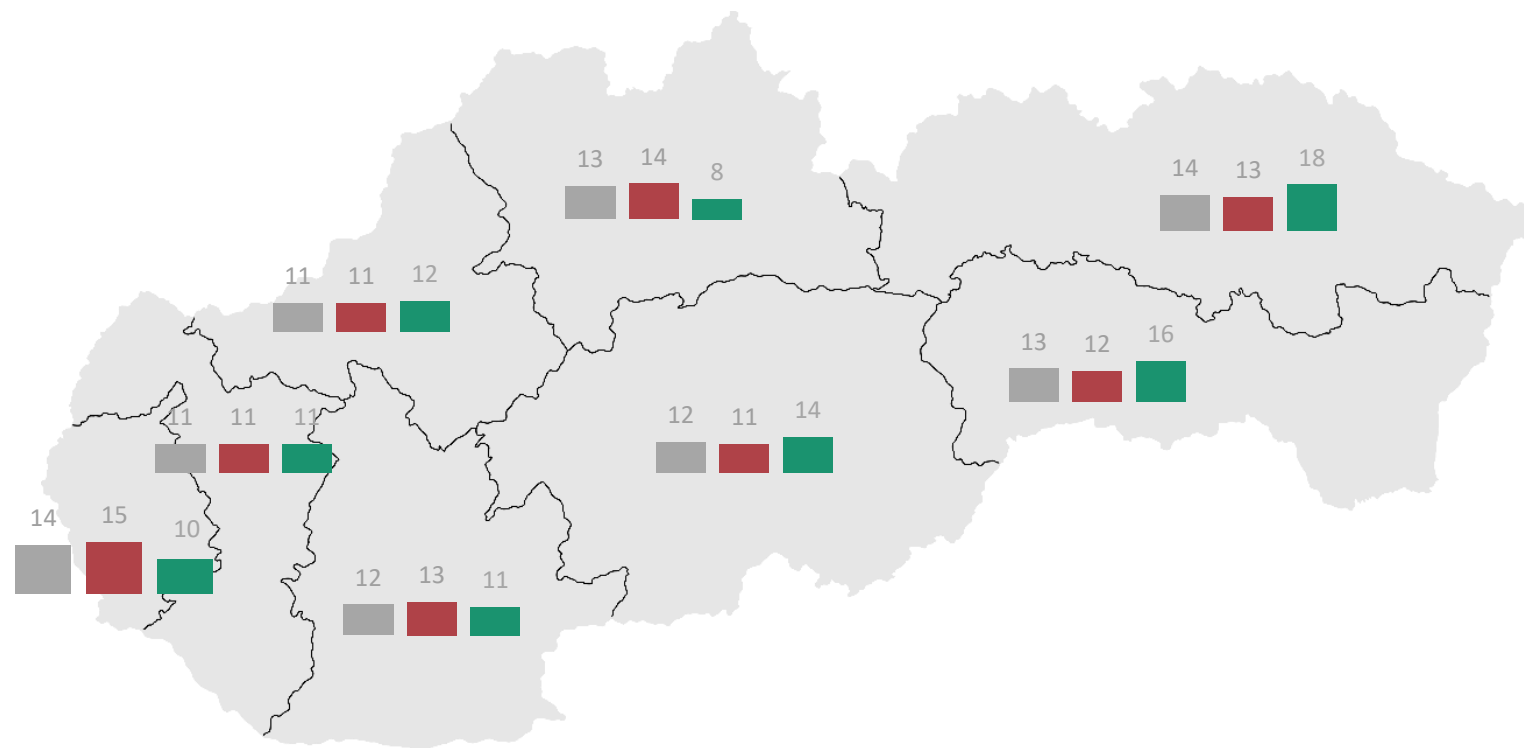

sociodemografia – veria/neveria alternatívnym teóriám I.

menej ako 1 000 obyvateľov 1 000 - 4 999 obyvateľov 5 000 - 19 999 obyvateľov 20 000 - 99 999 obyvateľov 100 000 a viac obyvateľov

■ Celkom ■ Neveria alternatívam ■ Veria alternatívam

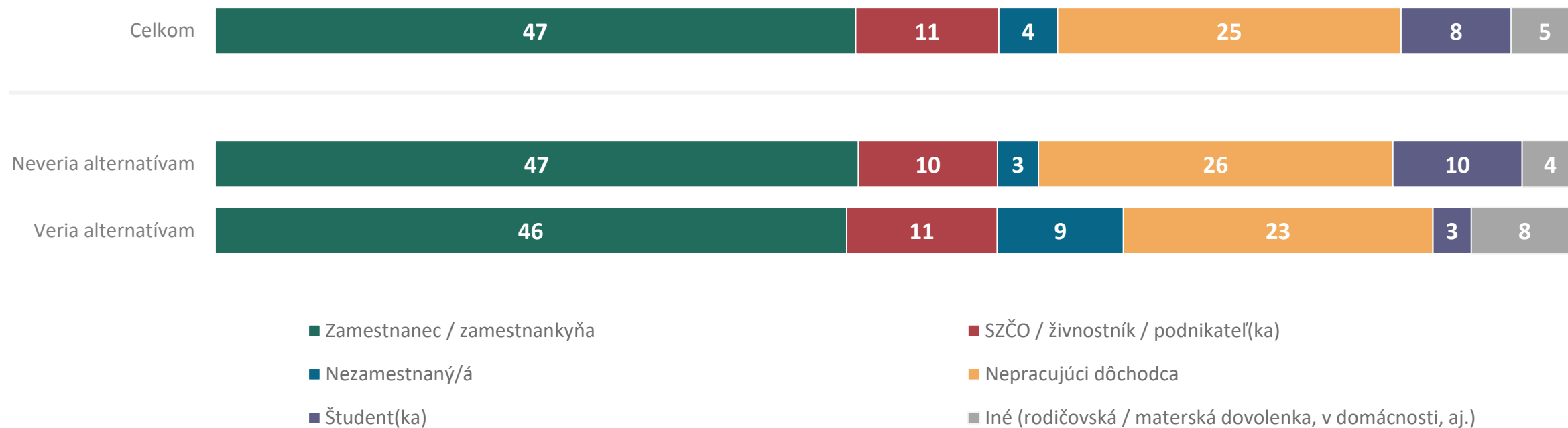
Z geografického hľadiska nájdeme ľudí, ktorí majú tendenciu dôverovať alternatívnym teóriám, častejšie na strednom a východnom Slovensku. Rovnako ich mierne častejšie nájdeme v menších obciach a mestách.

Q11: Teraz Vám prečítam niekoľko teórií/názorov. Ako veľmi sú podľa Vás tieto teórie/názory pravdivé alebo nepravdivé?

N = 1018 respondentov, % respondentov; N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

pracovný status

Ľudí, ktorí majú sklon veriť alternatívnym teóriám nájdeme v porovnaní s celkovou populáciou, ale aj v porovnaní s tými, ktorí týmto teóriám neveria, častejšie medzi nezamestnanými. Naopak len minimum z nich nájdeme medzi študentami.

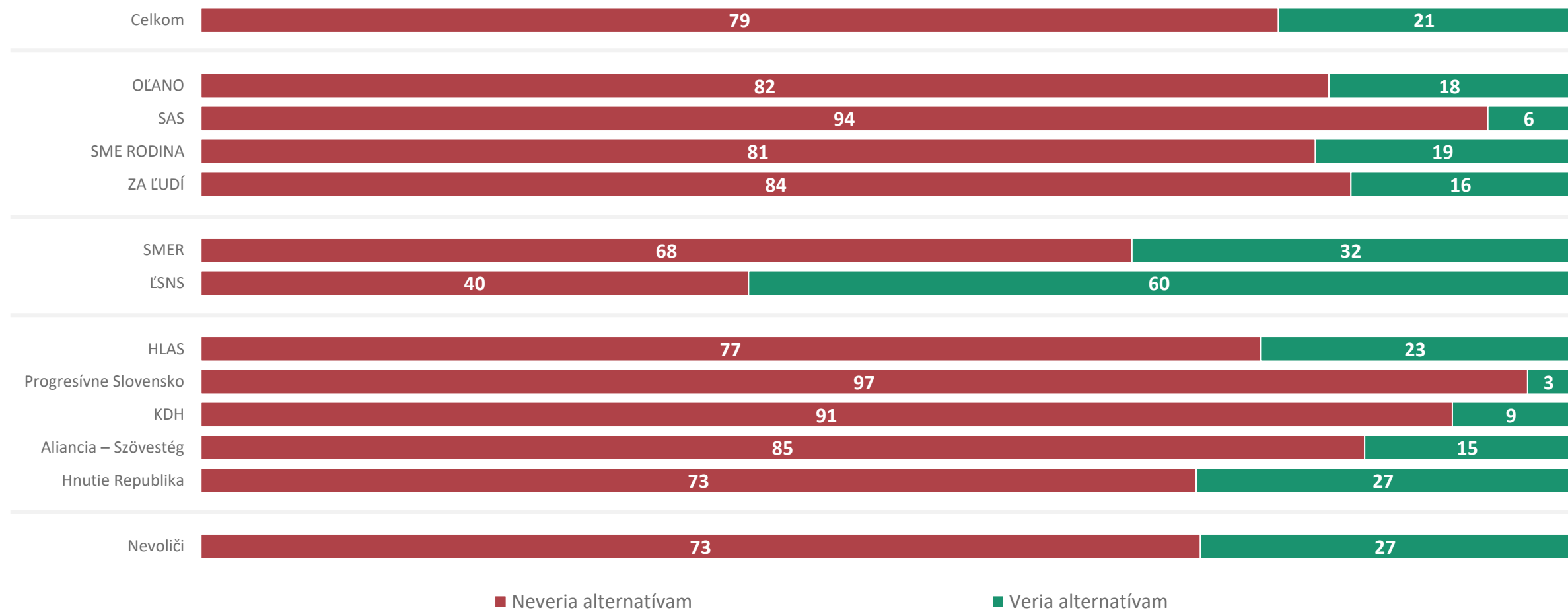

SQ01: Aký je Váš pracovný status?

N = 1018 respondentov, % respondentov; N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

preferovaná voľba

Spomedzi voličov jednotlivých politických strán nájdeme ľudí, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, najmä medzi tými, ktorí deklarujú voľbu ĽSNS, ale častejšie aj medzi voličmi strán SMER alebo Republika. Naopak týchto ľudí takmer vôbec nenájdeme v prípade voličov strán PS a SAS, respektíve KDH.

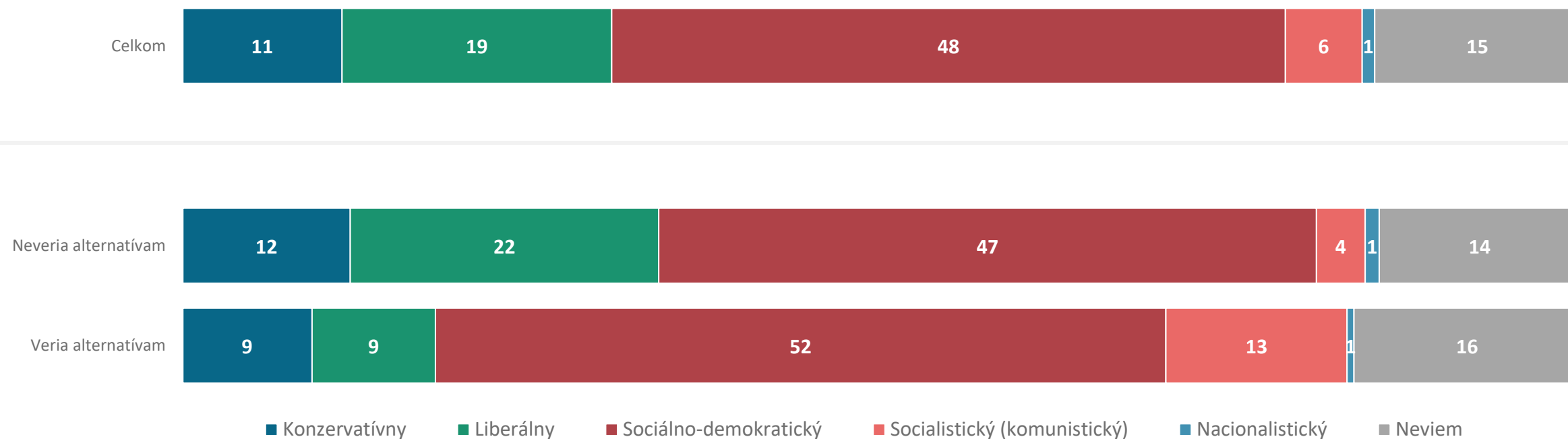

SQ03: Ktorý smer (ideológiu) považujete pre našu krajinu za najlepší?
N = 1018 respondentov, % respondentov; N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

preferovaná ideológia

Respondenti, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, mierne častejšie deklarujú v porovnaní s celkovou populáciou, že za najlepšie smerovanie pre našu krajinu považujú sociálnu demokraciu. Avšak výrazne častejšie v porovnaní s celkovou populáciou deklarujú, že za najlepšiu ideológiu považujú socializmus, respektíve komunizmus.

Naopak výrazne menej často v porovnaní s celkovou populáciou preferujú konzervativizmus alebo liberalizmus. Tieto ideológie častejšie preferujú tí, ktorí nemajú tendenciu veriť alternatívnym teóriám.

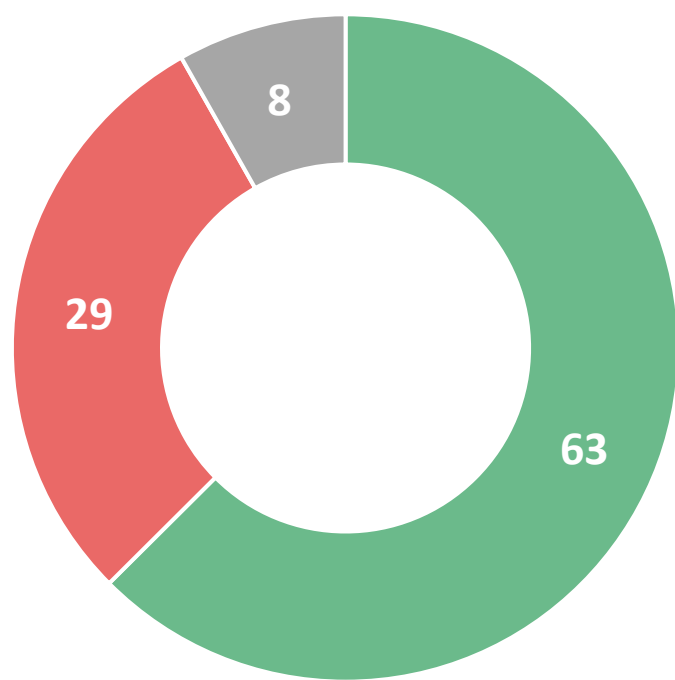
SQ03: Ktorý smer (ideológiu) považujete pre našu krajinu za najlepší?

N = 1018 respondentov, % respondentov; N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

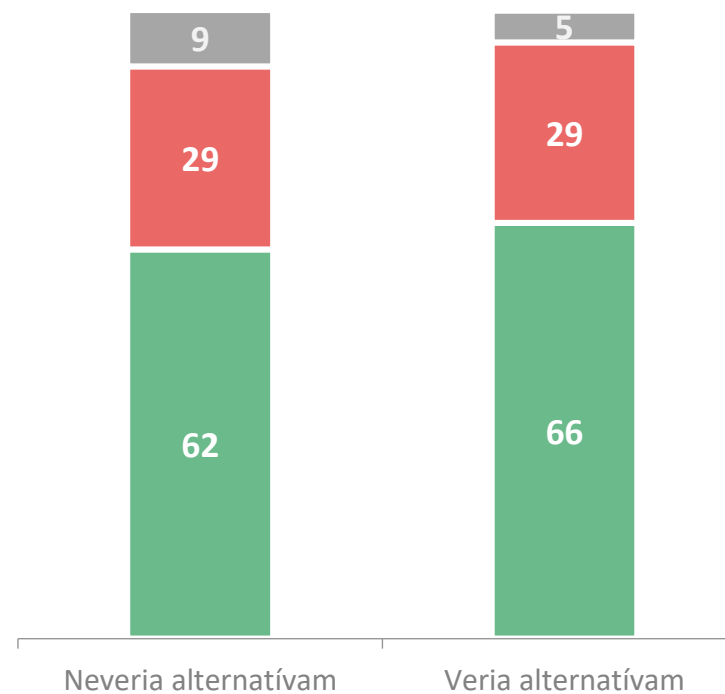
názory a postoje na cirkev

viera a alternatívne témy

Takmer dve tretiny obyvateľov deklarujú, že sa považujú za veriacich. Naopak za neveriacich sa považuje takmer tretina opýtaných. Prevažná väčšina veriacich deklaruje, že ich vierovyznanie je rímskokatolícke, nasledujú evanjelici, gréckokatolícke a pravoslávne vierovyznanie. Ľudia, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, v porovnaní s tými, ktorým im neveria, mierne častejšie deklarujú, že sa považujú za veriacich.

■ Áno ■ Nie ■ Neviem

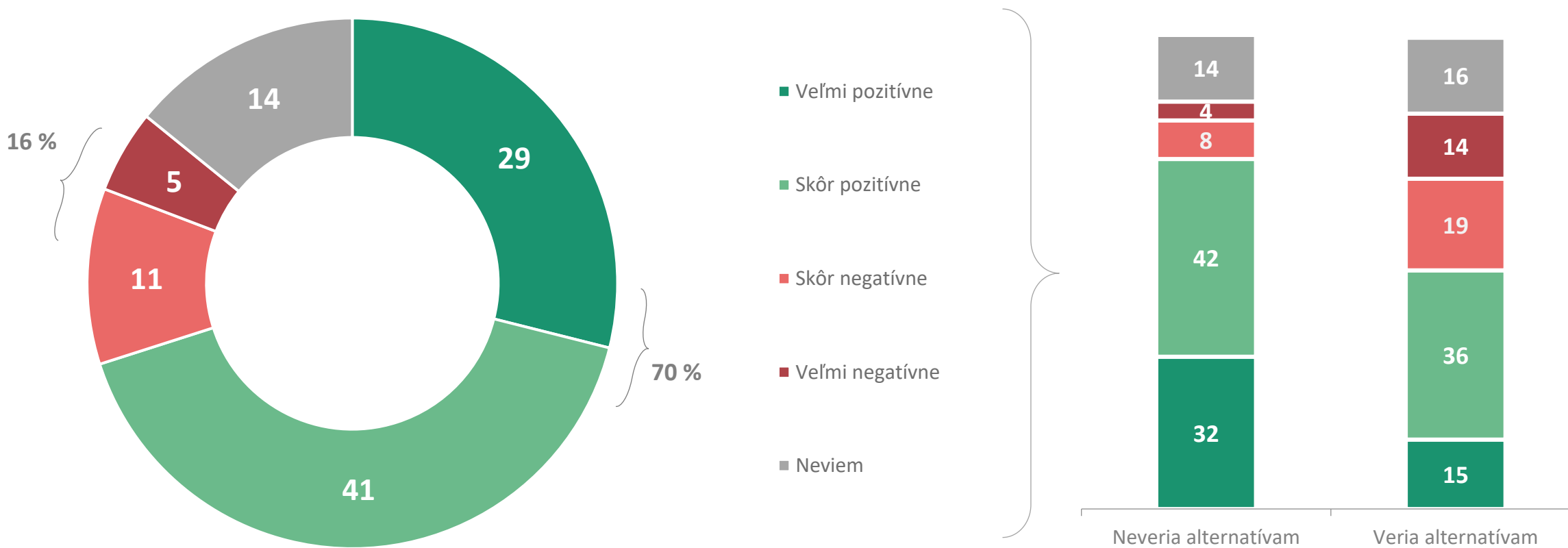

Q03: Považujete sa Vy osobne za veriaceho(veriacu)? Q04: Aké je Vaše vierovyznanie?

Q03 N = 1018 respondentov; % respondentov; N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

vnímanie pápeža Františka

Takmer 70 % opýtaných deklaruje, že osobu súčasného pápeža Františka vníma pozitívne. Len 16 % opýtaných vyjadruje negatívne vnímanie. Tí, ktorí neveria alternatívnym teóriám, výrazne častejšie deklarujú, že vnímajú pozitívne pápeža Františka (74 %). Naopak medzi tými, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, nájdeme len 51 % tých, ktorí deklarujú pozitívne vnímanie súčasného pápeža.

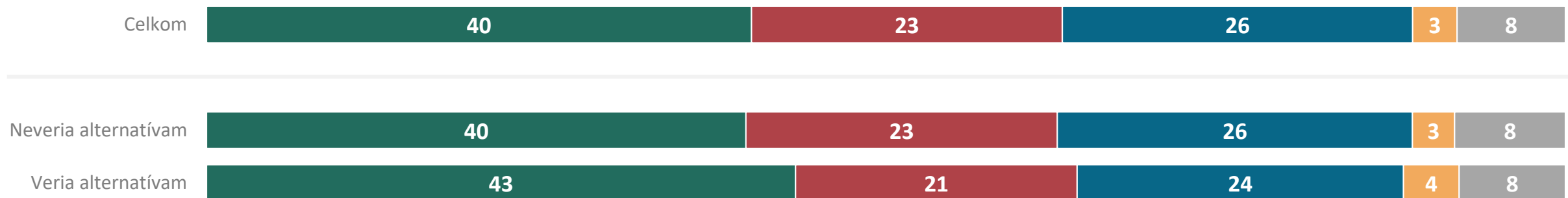
Q07: Ako vnímate Vy osobne osobnosť súčasného pápeža Františka I.?

N = 1018 respondentov, % respondentov; N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

oddelenie cirkvi od štátu

Viac ako 40 % opýtaných deklaruje, že štát by sa za žiadnych okolností nemal podieľať na financovaní akýchkoľvek cirkví. Tento názor zdieľajú častejšie muži, ľudia vo veku 35-54 rokov alebo voliči SAS. Podľa ďalšej viac ako pätiny by mali byť všetky cirkvi financované na základe počtu veriacich, ďalšia štvrtina deklaruje, že štát by mal cirkvi podporovať len čiastočne a len 3 % si myslia, že štát by mal podporovať výhradne rímskokatolícku cirkev.

Ľudia, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, mierne častejšie volajú po odluke cirkvi od štátu v porovnaní s celkovou populáciou, ale aj v porovnaní s tými, ktorí takýmto teóriám neveria.

- Štát by sa za žiadnych okolností nemal podieľať na financovaní akejkoľvek cirkvi
- Všetky cirkvi by mali byť financované štátom na základe počtu veriacich
- Cirkvi by mali byť podporované len čiastočne
- Štát by mal podporovať len Rímsko-katolícku cirkev
- Neviem

Q08: Dlhodobo je jednou zo spoločenských tém problematika oddelenia cirkvi od štátu. Ktorý z výrokov najbližšie vystihuje Váš názor na problematiku oddelenia cirkvi od štátu?

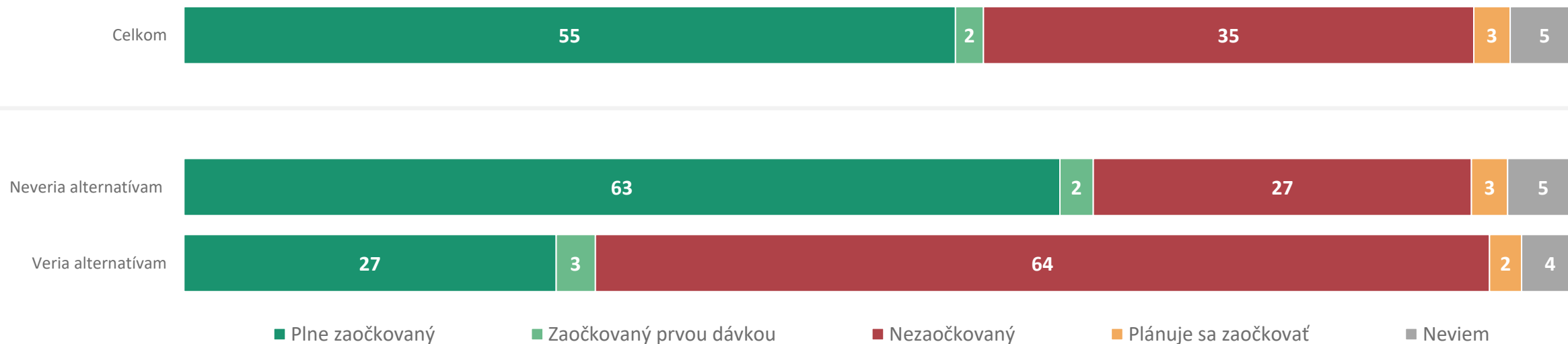
N = 1018 respondentov, % respondentov; N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

očkovanie

očkovanie COVID 19

Viac ako polovica respondentov deklaruje, že sú zaočkovaní proti ochoreniu COVID 19. Ďalšie dve percentá deklarujú, že sú zaočkovaní prvou dávkou. Približne ďalšie tri percentá opýtaných deklarujú, že sa plánujú dať zaočkovať v najbližšom období a viac ako tretina dospelaj populácie deklaruje, že nie sú zaočkovaní.

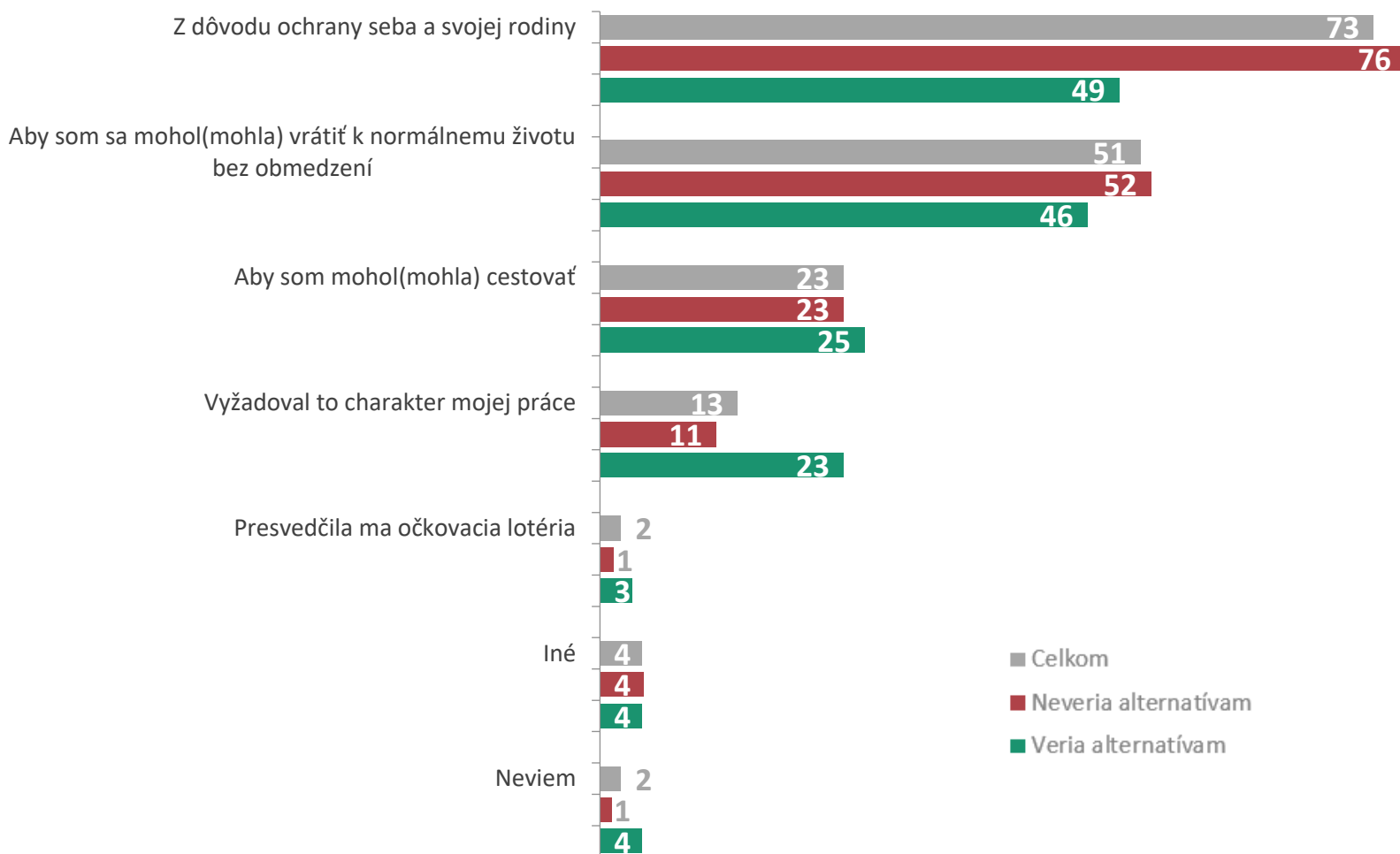
Ľudia, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, výrazne častejšie nie sú zaočkovaní ako tí, ktorí takýmto teóriám neveria. Medzi ľuďmi, ktorí neveria alternatívnym teóriám, nájdeme len približne štvrtinu nezaočkovaných. Naopak medzi tými, ktorí týmto teóriám veria, nájdeme takmer dve tretiny nezaočkovaných.

Q09A: Ste Vy osobne zaočkovaný(á) proti ochoreniu COVID-19?

N = 1018 respondentov, % respondentov, N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

dôvody za očkovanie

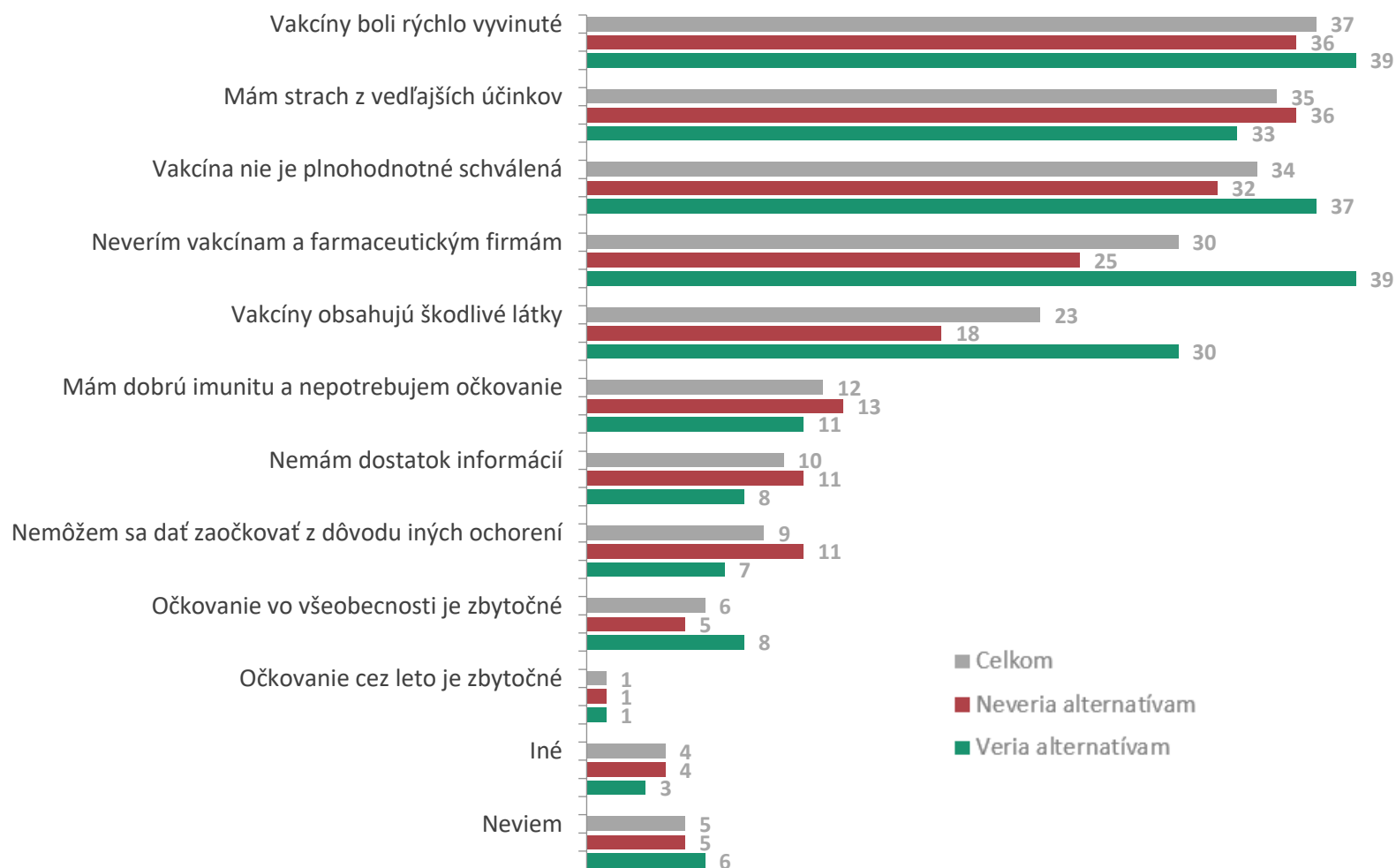
Prevažná väčšina tých, ktorí deklarujú, že sa dali alebo sa plánujú dať zaočkovať, tvrdí, že je to z dôvodu ochrany seba a svojej rodiny. Viac ako polovica sa dala zaočkovať najmä preto, aby sa mohli vrátiť k normálnemu životu bez obmedzení a približne štvrtina z dôvodu, aby mohli cestovať. V prípade 13 % opýtaných je dôvodom očkovania charakter ich práce.

Tí, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám a zároveň sú zaočkovaní, výrazne častejšie deklarujú, že tak urobili z dôvodu charakteru práce a mierne častejšie deklarujú, že ich presvedčila lotéria.

Q09C: Z akého dôvodu ste sa dali zaočkovať, resp. plánujete sa dať zaočkovať?

N = 612 respondentov (len tí, ktorí sú zaočkovaní (plne alebo prvou dávkou) alebo sa plánujú zaočkovať), % respondentov; možnosť viacerých odpovedí, N = 543 neveria alternatívam, N = 69 veria alternatívam

dôvody proti očkovaniu

Ľudia, ktorí majú tendenciu veriť alternatívnym teóriám, v porovnaní s celkovou nezaočkovanou populáciou častejšie deklarujú, že sa nedali zaočkovať z dôvodu rýchlosti vyvinutia vakcíny, nedôvery voči farmaceutickým firmám alebo z dôvodu, že vakcíny podľa ich názoru obsahujú škodlivé látky.

Tí, ktorí nie sú zaočkovaní a zároveň neprejavujú dôveru alternatívnym teóriám, častejšie deklarujú strach z vedľajších účinkov alebo nemajú dostatok informácií.

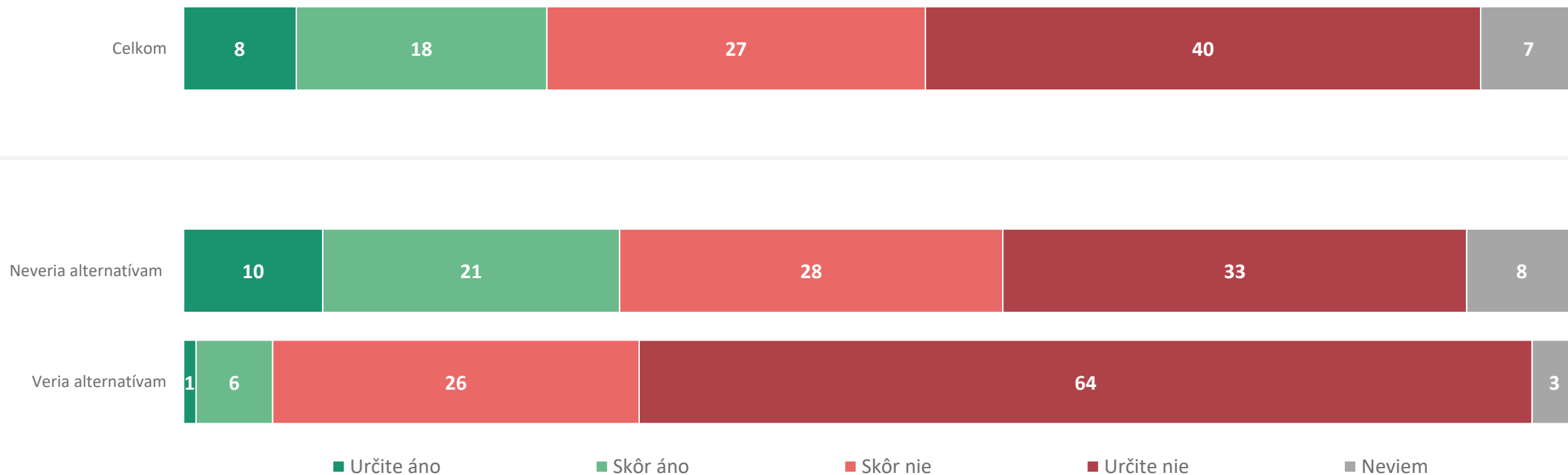
Q09D: Z akého dôvodu ste sa nedali zaočkovať proti ochoreniu COVID-19?

N = 356 respondentov (len tí, ktorí nie sú zaočkovaní), % respondentov; možnosť viacerých odpovedí; N = 217 neveria alternatívam, N = 139 veria alternatívam

spoločenské a hodnotové témy

prijímanie utečencov

Prevažná väčšina ľudí, ktorí majú tendenciu dôverovať alternatívnym teóriám, deklaruje, že Slovenská republika by nemala prijímať utečencov z Afganistanu. V porovnaní s tými, ktorí neveria alternatívnym teóriám, zastávajú tento názor výrazne častejšie.

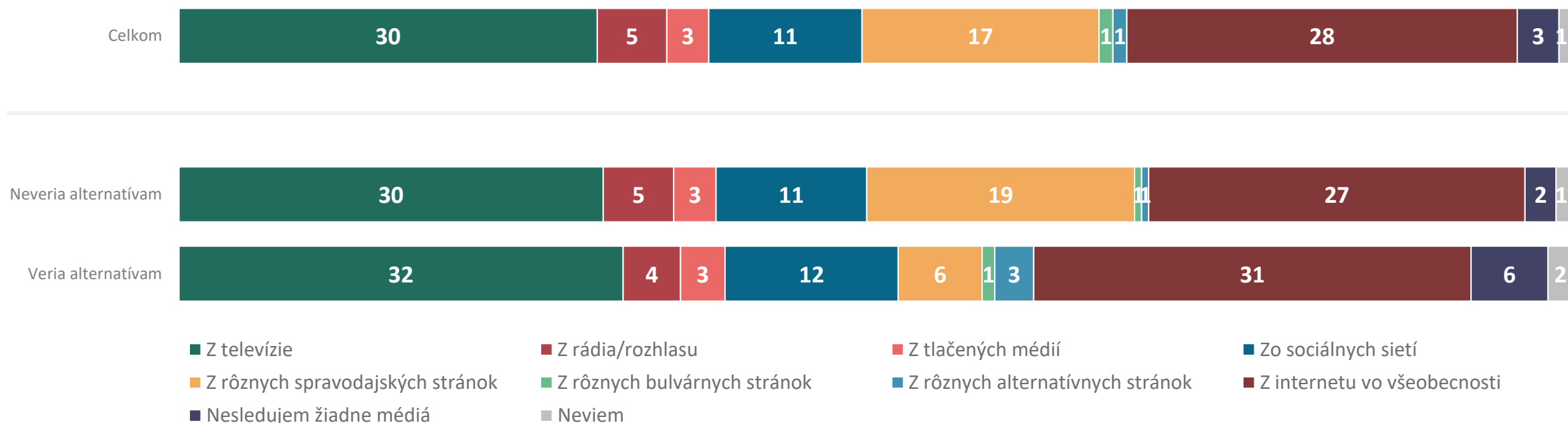
Q10: Mala by podľa Vášho názoru Slovenská republika prijímať utečencov z Afganistanu?

N = 1018 respondentov, % respondentov; N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

zdroj informácií

Najčastejšími zdrojmi informácií sú pre respondentov televízia a internet. Nasledujú spravodajské stránky a sociálne siete. Z televízie čerpajú informácie najmä starší vo veku 55 a viac rokov a ľudia s nižším dosiahnutým vzdelaním.

Ľudia, ktorí majú tendenciu dôverovať alternatívnym teóriám, častejšie deklarujú čerpanie informácií z internetu, sociálnych sietí alebo alternatívnych stránok. V porovnaní s ľuďmi, ktorí nedôverujú alternatívnym teóriám, výrazne menej často čerpajú informácie z tradičných spravodajských stránok.

Q12: Z akého typu médií najčastejšie čerpáte informácie?

N = 1018 respondentov, % respondentov; N = 801 neveria alternatívam, N = 217 veria alternatívam

M E D I A N S K

MEDIAN SK, s.r.o. je slovenská nezávislá súkromná spoločnosť pre prieskum trhu, médií, verejnej mienky a pre vývoj analytických a marketingových softvérov, založená v roku 2002. S ňou úzko spolupracujúca česká spoločnosť MEDIAN pôsobí na českom trhu od roku 1993. MEDIAN SK, s.r.o. realizuje všetky typy kvalitatívnych a kvantitatívnych prieskumov.

MEDIAN SK, s.r.o. je členom odborných združení:

ESOMAR

TGI Network

American Marketing Association

Hodnoty v grafoch sú uvádzané v desatinných číslach.
Hodnoty v texte sú zaokrúhľované podľa matematických pravidiel na pol %, prípadne na celé tisíce.
Pri zverejňovaní výsledkov je potrebné citovať presne zdroj údajov.

MEDIAN SK, s.r.o.
Kremnická 6
851 01 Bratislava V
www.median.sk

Michal Mislovič
+421 911 790 720
michal.mislovic@median.sk

kontakt